

Pray Tell: Hallel

Source Sheet by Rabbi Federgrun

Vancouver Torah Learning Centre

Psalm 113

(1) Hallelujah. O servants of the LORD, give praise; praise the name of the LORD. (2) Let the name of the LORD be blessed now and forever. (3) From east to west the name of the LORD is praised. (4) The LORD is exalted above all nations; His glory is above the heavens. (5) Who is like the LORD our God, who, enthroned on high, (6) sees what is below, in heaven and on earth? (7) He raises the poor from the dust, lifts up the needy from the refuse heap (8) to set them with the great, with the great men of His people. (9) He sets the childless woman among her household as a happy mother of children. Hallelujah.

Midrash Tanchuma Buber, Achrei Mot 14:1

(1) The Holy Spirit proclaims (in Mal. 1:11): FROM THE RISING OF THE SUN TO ITS SETTING [MY NAME SHALL BE GREAT AMONG THE GENTILES AND IN EVERY PLACE INCENSE IS OFFERED TO MY NAME, EVEN A PURE OBLATION]. From the time that the sun rises until it sets, the praise of the Holy One never ceases from its mouth, as stated (in Ps. 113:3): FROM THE RISING OF THE SUN TO ITS SETTING, THE NAME OF THE LORD IS PRAISED. And you find it so when Joshua waged war with Gibeon. What is written there (in Josh. 10:12)? THEN JOSHUA SPOKE TO THE LORD...: O SUN, BE QUIET AT GIBEON. < When > Joshua wanted to silence the sun, he did not say to it: "O Sun, stand still (*amod*) at Gibeon," but BE QUIET (*dom*). Why did he

תהילים קי"ג

(א) הַלְלוּ יְהוָה | הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־יְשׁוּם יְהוָה: (ב) יְהִי יְשׁוּם יְהוָה מְבָרָךְ מְעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: (ג) מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵאֵי מְהַלְלֵי יְשׁוּם יְהוָה: (ד) רַם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: (ה) מִי כִּי־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגִבִּיהִי לְשָׁבֶת: (ו) הַמְשַׁפִּילִי לְרַאֲוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבְאָרֶץ: (ז) מְקִימֵי מַעְפָּר גָּל מְאֹשְׁפֹת יָרִים אֶבְיֹן: (ח) לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים אֲלֵם נְדִיבֵי עַמּוֹ: (ט) מוֹשִׁיבֵי | עֲלֶקְרֶת הַבַּיִת אֶם־הַבְּנָיִם שְׂמֹתָהּ הַלְלוּ־יְהוָה:

תנחומא - בובר, אחרי מות י"ד:א'

(א) ורוח הקודש צווחת ממזרח שמש ועד מבואו [גדול שמי בגוים ובכל מקום מקטר מוגש לשמי ומנחה טהורה] [מלאכי א יא], משעה שהשמש זורח עד שהוא שוקע, אין קילוסו של הקב"ה פוסק מפיו, שנאמר ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם ה' (תהלים קיג ג), וכן אתה מוצא בשעה שעשה יהושע מלחמה בגבעון, מה כתיב שם, אז ידבר יהושע לה' וגו' שמש בגבעון דום (יהושע י יב). בקש יהושע לשתק את החמה, לא אמר לו שמש בגבעון עמוד, אלא דום, למה אמר דום, שכל שעה שהוא הולך הוא מקלס להקב"ה, וכל זמן שהוא מקלס יש בו כח להלך, לכך אמר לו יהושע שישתוק,

say; BE QUIET? Because every hour that it is traveling, it is praising the Holy One; and as long as it praises < the Holy One >, it has the power to travel < its course >. Joshua therefore told it to be silent, as stated (ibid.): O SUN, BE QUIET AT GIBEON. The sun said to Joshua: Is someone younger saying, BE QUIET, to someone older? I was created on the fourth < day >, while human beings were created on the sixth; so are you saying, BE QUIET, to me? Joshua said to < the sun >: When a young free person has an elderly slave, does he not say to him: Be silent? In the case of our father Abraham, the Holy One delivered heaven and earth to him, as stated (in Gen. 14:19): THEN HE BLESSED HIM, AND SAID: BLESSED BE ABRAM OF GOD MOST HIGH, ACQUIRER CREATOR. OF HEAVEN AND EARTH. And not only that, but you bowed down to Joseph, as stated (in Gen. 37:9): HERE WERE THE SUN, THE MOON, AND ELEVEN STARS BOWING DOWN TO ME. [So would you speak against me?] Ergo (in Josh. 10:12): O SUN, BE QUIET AT GIBEON. The sun said to Joshua: And so are you decreeing over me that I am to be quiet? He said to it: Yes. It said to him: Then who will speak the praise of the Holy One? You be quiet, and I will speak the praise of the Holy One, as stated (in Josh. 10:12): THEN (az) JOSHUA SPOKE TO THE LORD. Now az can only be a hymn, since it is stated (in Exod. 15:1): MOSES SANG THEN (az).

שנאמר שמש בגבעון דום, אמר השמש ליהושע וכי יש קטן אומר לגדול דום, אני נבראתי ברביעי, ובני אדם נבראו בששי, ואתה אומר לי דום. א"ל יהושע בן חורין שהוא קטן ויש לו עבד זקן, אינו אומר לו שתוק, אברהם אבינו הקנה לו הקב"ה שמים וארץ שנאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ (בראשית יד יט), ולא עוד אלא שהשתחוית ליוסף, שנאמר הנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחויים לי (שם לו ט), [ואת מדבר כנגדי] הוי שמש בגבעון דום, א"ל השמש ליהושע, וכך אתה גוזר עלי שאדום, א"ל הן, א"ל ומי יאמר קילסו של הקב"ה, א"ל דום אתה ואני אומר קילוסו של הקב"ה שנאמר אז ידבר יהושע (יהושע י יב), ואין אז אלא שירה, שנאמר אז ישיר משה (שמות טו א).

www.sefaria.org/sheets נוצר בעזרת בונה דפי המקורות של ספאריה